

f. Literatur u. Kunst l. 1847: Osman von Gundulič; v „Oest. Gymnas. Zeitschrift“ 1858: Das Latein in den untern Klassen; v „Ost u. West“ 1860 etc.; Fröhlich's illyr. Gramm. 5. Auflage 1865; Jahresb. Obergym. Gratz. 1874: Machiavelli als Dichter, Historiker u. Staatsmann etc. (Vid. Knjiž. zgod. Slov. Štajerja l. 1883 str. 132—135; Kres 1883 str. 621—625; Ivan Macun. Njegova slovstvena delavnost. Spisal J. Majciger).

V Ljubljani je Iv. Macun l. 1860—61 učil razum klasičnih jezikov slovenščino in nekaj tednov ilirščino, po prizadevanju izvrstnega ravnatelja J. Nečaseka; bil je tajnik narodne čitalnice, pripravil dr. Bleiweisa, da je l. 1862 opravičeval se v posebnem sestavku: Zakaj izpuščamo tihi e in pišemo r kot samoglasnik itd. Čez 14 mesecev moral bi bil oditi na gimnazijo nemško, a vlada hrvaška sprejela ga je spet v Zagreb, in mladež slovenska poklonila mu je posebno pesen v slovó (Vid. Novic. 1861 l. 52), kar je storila nekaj mesecev pozneje v bolj vzvišani obliki ravnatelju J. Nečaseku, odhajočemu na staromeško gimnazijo v zlato Prago (Novic. 1862 l. 10).

Šolska letina.

Letno poročilo gimnazije Ljubljanske ima na prvem mestu za zgodovino slovenskega jezika prezanimiv članek: „Slovenščina na Ljubljanskem liceju“, katerega je po listinah, shranjenih v gimnazijskem arhivu, spisal gospod profesor M. Pleteršnik. Na drugem mestu pa so opómuje k Platonovi apologiji. Izmej šolskih vestij posnamemo, da je na gimnaziji Ljubljanski v preteklem šolskem letu obligatne predmete poučevalo 32 profesorjev in suplentov, neobligatne predmete pa 8. Dijakov bilo je koncem leta 779, od katerih jih je 175 iz Ljubljane, 511 s Kranjskega sploh, 5 s Koroškega, 20 s Primorskega, 37 s Štajerskega, 28 iz drugih avstro-ogerskih kronovin, 3 iz inozemstva. Po národnosti bilo je 635 Slovencev, 139 Nemcev, 4 Italijani, 2 Hrvata. Z odliko dovršilo je šolsko leto 96 dijakov, 521 dobilo je prvi red, 98 dovoljen je ponavljalni izpit. Šolnine plačali so dijaki 14250 gld., štipendije v znesku 11505 gld. 19 kr. uživalo je 129 dijakov. — Podporna zaloga narastla je na 7925 gld. v obligacijah, 23 gld. 81 kr. v gotovini.

Letno poročilo državne višje realke v Ljubljani ima prof. A. Raiča obširen spis Stapleton. Neznane prelagentelja evangelija preložena po Stapletonu v XVII. veku. Gospod pisatelj moral je zaradi omejenega prostora tvarino razdeliti na dva dela tako, da letos podaje samo evangelija, bodočega leta pa pride slovniška razlaga. — Šolskemu izvestju povzamemo: Začetkom leta bilo je na realki 227 dijakov, mej njimi 111 Nemcev, 97 Slovencev, 2 Hrvata, 1 Čeh, 16 Italijanov. Iz Ljubljane jih je bilo 71, izven Ljubljane 90, iz Cislitavije 57, iz Translitavije 6, 3 iz inozemstva. Odliko dobilo je 12 dijakov, prvi red 153. Šolnine plačali so vsi realci 5690 gld., štipendije v znesku 1255 gld. 46 kr. imelo je 14 realcev. Podporno društvo je imelo 654 gld. 16 kr. dohodkov, ter dalo dijakom za učila 301 gld. 8 kr., denarne podpore 75 gld. 70 kr., obleke pa 128 gld. 90 kr. Obrtno nadaljevalno šolo, ki ima vsega vkupe 3280 gld. podpore, obiskovalo je 191 učencev.

Poročilo I. mestne peterorazredne deške ljudske šole v Ljubljani koncem šolskega l. 1886/7. kaže v osmerih šolskih sobah začetkom šol. leta 515, konec šol. l. pa 510 učencev (mej temi 508 Slovencev, 1 Čeha in 22 Nemcev), katere je poučevalo 8 učiteljev in 1 katehet. V šolo jih je hodilo prav pridno 463, pridno 37, manj pridno 22, nemarno 9. Za prvi višji razred ali oddelek je bilo sposobnih 399, nesposobnih 106. Učnino je plačevalo vso 103, pol 102, oproščenih je bilo

326. Ustanovino je uživalo 5 učencev. Knjižnica za učence ima 507, za učitelje pa 495 knjig in zvezkov. S to šolo je združena tudi pripravljalnica za obrtno šolo za rokodelske učence, katerih sta bila v dveh oddelkih 102.

Letno poročilo II. mestne peterorazredne deške ljudske šole v Ljubljani l. 1886/7. obsega črtice iz šolske kronike, iz šolske statistike in učence alfabetično urejene. Učencev je bilo v deseterih sobah v začetku šol. leta 657, koncem šol. l. pa 645 (mej temi 653 Slovencev, 24 Nemcev, 4 Lahi, 3 Čehi in 2 Hrvata). V šolo je hodilo prav pridno 627, pridno 21, manj pridno 16, zanikrno 22 učencev. Za bližnji višji razred (oddelek) je bilo sposobnih 446, nespособnih pa 186. Ustanovino je uživalo 5 učencev. Učnino je plačevalo vso 137, pol 110, oproščenih je bilo 439. S to šolo v zvezi je bila tudi pripravljalnica za obrtno šolo za rokodelčiče, katerih je bilo v dveh oddelkih 116. Poučevalo je v II. mestni šoli 10 učiteljev in 1 katehet.

Program Novomeške gimnazije. Na čelu letnega izvestja je sestavek: Die Gegner des Hellenismus in Rom bis zur Zeit Cicero's von Leop. Koprivšek. Iz statističnih dat izvemo, da je bilo koncem šolskega leta 147 učencev, torej štirje manj nego lani. Po materinem jeziku je bilo 140 Slovencev, 4 Nemci, jeden Hrvat, jeden Čeh in jeden Romunec. Odličnih dijakov je bilo skupaj 12 in sicer v prvem razredu (razrednik prof. Poljanec) 4, v drugem (razrednik prof. Brežnik) 5, v tretjem (razrednik prof. Perušek) 2, od četrtega do osmega razreda ni bilo nobenega odličnega dijaka, v osmem razredu (razrednik prof. Stanger) jeden. Prvi red je dobilo 92 dijakov, drugi 12, tretji 7, dovoljenje za ponavljalno skušnjo 22. Štipendistov je bilo 14, katerim se je izplačalo 1662 gl.

Letno poročilo čveterorazredne deške ljudske šole v Rudolfovem (Novomestu) 1886/7. l. kaže I. črtice iz šolskega letopisa, II. učiteljstvo (5 č. č. o. o. frančiškanov), III. pregled in uvrstitev učencev po abecednem redu. Učencev je bilo začetkom 204, koncem šolskega leta pa 188.

Letno poročilo čveterorazredne deške in dvorazredne dekliške ljudske šole v Kranji koncem šolskega l. 1886/7. kaže I. učiteljstvo (4 učitelje, 2 kateheta in 2 učiteljici), II. število šolskih otrok (koncem leta 254 učencev in 172 učenk, vkup 426), III. črtice iz šolskega dnevnika, IV. učence po zasluženju uvrstene. V zvezi z ljudsko šolo je tu tudi obrtniška napredovalna šola s tremi oddelki (pripravljalni tečaj, I. in II. razred), v katero je hodilo 65 rokodelskih učencev.

Letno sporočilo čveterorazredne deške in dvorazredne dekliške šole v Črnomlji 1887. l. kaže I. učiteljstvo (4 učitelje, 2 kateheta in 2 učiteljici), II. šolsko kroniko, III. pregled šolske mladine in IV. pregled učencev in učenk po napredku. V vseh štirih razredih je bilo dečkov in deklic 431, v ponavljalni šoli pa 108, vkup tedaj 539 učencev in učenk. Sporočilu dodan je prav umešten in spreten spis „Našim gospodarjem“, v katerem učitelj g. Fr. Šetina vino-gradnikom kaže, kako je gledé trsne uši ravnati. (Dalje prih.)

Književstvo.

— „Knjižnica za mladino“. Založilo in na svetlo dalo „Slovensko učiteljsko društvo“ v Ljubljani. Uredil Ivan Tomšič. I. zvezek: Mladi dnevi; II. Za poklicem. V Ljubljani, 1887. Natisnil J. R. Milic. Prvi zvezek obsega dve izvorni, prav zanimjivi povesti in